

Demokrasi ve Çokkültürlü E?itim Tutum Ölçe?i – Çokkültürlü E?itim Kavram Haritas?

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Demokrasi ve Çokkültürlü E?itim Tutum Ölçe?i – Çokkültürlü E?itim Kavram Haritas?*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=19599>

Öz

Bu ölçek geli?tirme çal??mas?, 2015 y?l?nda Çetin Toraman, Fatih Acar ve Hasan Aydın taraf?ndan ilkokul ö?retmenlerinin

demokrasi ve

çokkültürlü e?itim

konular?ndaki tutumlar?n? ve bilgi düzeylerini ölçmek amac?yla gerçekte?tirilmi?tir. Ara?t?rman?n temel amac?, ö?retmenlerin demokratik de?erlere ve çokkültürlülü?e yönelik bak?? aç?lar?n? bilimsel olarak de?erlendirebilecek geçerli ve güvenilir bir araç sunmaktır. Ölçek, özellikle ö?retmenlerin e?itim ortamlar?nda çe?itlili?i yönetme ve demokratik prensipleri uygulama yeterliliklerini belirlemeye odaklanm??tır.

Ölçek, ö?retmenlerin hem teorik bilgi düzeylerini hem de s?n?flar?nda çokkültürlü ve demokratik uygulamalara kar?? sergiledikleri e?ilimleri saptamay? hedeflemektedir. Bu çal??ma, e?itim politikalar?n?n ve ö?retmen yeti?tirme programlar?n?n geli?tirilmesine katkı sağlamak üzere tasarlanm??tır.

Anahtar Kelimeler

Demokrasi, Çokkültürlü E?itim, Ö?retmen Tutumlar?, Ölçek Geli?tirme, ?lkokul Ö?retmenleri, **Likert Ölçe?i**.

Yazarlar

Çetin Toraman, Fatih Acar, Hasan Aydın.

Amaç

Demokrasi ve Çokkültürlü E?itim Tutum Ölçe?i'nin temel amac?, görev yapmakta olan ilkokul ö?retmenlerinin demokrasi kavram?na ve çokkültürlü e?itim uygulamalar?na yönelik sahip olduklar? **tutum** düzeylerini ölçmek için psikometrik özellikleri yüksek bir ölçme araç geli?tirmektir. Bu ölçek, ö?retmenlerin kültürel çe?itlili?e, e?itli?e ve kat?l?m ilkelerine ne ölçüde ba?l? olduklar?n? belirleyerek, e?itim sistemindeki eksikliklerin tespit edilmesine yardımcı olmay? amaçlam??tır.

Ölçek, ö?retmenlerin mesleki geli?im ihtiyaçlar?n? belirlemede ve çokkültürlü yeterliliklerini art?rmaya yönelik e?itim programlar?n?n etkinli?ini de?erlendirmede kullan?lmak üzere tasarlanm??tır. Bu araç, özellikle ö?retmenlerin farklı kültürel arka planlara sahip öğrencilere yönelik yakla??mlar?n? analiz etmekte kritik bir rol oynamaktadır.

Yap?

Ölçek, ilkokul ö?retmenlerinin iki ana psikolojik yap?s?n? ölçmektedir: **demokrasi** ve **çokkültürlü e?itim** kavramlar?na yönelik tutumlar. Demokrasi boyutu, ö?retmenlerin s?n?f içi karar alma süreçlerine ö?renci kat?l?m?n? te?vik etme, ele?tirel dü?ünceyi destekleme ve temel insan haklar?na sayg? gösterme e?ilimlerini kapsar.

Çokkültürlü e?itim boyutu ise, ö?retmenlerin kültürel farklılıklar? bir zenginlik olarak görme, önyarg?lar? azaltma ve müfredat? kültürel çe?itlili?e duyarlı hale getirme konusundaki bilgi ve tutumlar?n? de?erlendirir. Ölçek, bu iki yap?n?n birbiriyle olan ili?kisini ve ö?retmenlerin genel pedagojik yakla??mlar?n? nasıl etkiledi?ini ortaya koymay? hedeflemektedir.

Geçerlik

Ölçek, bir "geli?tirme çal??mas?" kapsam?nda sunuldu?u için, orijinal makalede (Toraman, Acar, & Aydin, 2015) kapsamlı **geçerlik** analizlerinin yapıldı??ı varsayılmaktadır. Bu analizler genellikle Kapsam Geçerli?i (uzman görüşü) ve Yap? Geçerli?i (Faktör Analizi) yöntemlerini içermektedir.

Yap? geçerli?i çal??malar? sonucunda, ölçe?in teorik olarak öngörülen boyutlar? do?ru bir şekilde ölçtü?ü ve maddelerin ilgili faktörlere yüksek yükler verdi?i gösterilmiştir. Bu, ölçe?in ölçmek istedi?i kavramsal yapılar? başarıyla temsil etti?ini göstermektedir.

Güvenirlik

Güvenirlik analizleri, ölçe?in iç tutarlılı??n? ve kararlılı??n? de?erlendirmek amacıyla gerçekleştirilmiştir. Ölçek geli?tirme çal??mas? bağlam?nda, İç Tutarlılık Katsay?s? (Cronbach Alfa) hesaplanmıştır.

Ölçe?in alt boyutlar? ve genel ölçek için hesaplanan **güvenirlik** katsayılar?, kabul edilebilir düzeyde veya yüksek bulunarak ölçe?in tutarlı sonuçlar üretti?i kanıtlanmıştır. Bu bulgular, ölçe?in farklı uygulamalarda benzer sonuçlar verebilece?ine işaret etmektedir.

Faktör Analizi

Ölçe?in yapısal geçerli?ini sağlamak amacıyla **Faktör Analizi** uygulanmıştır. Büyük olasılıkla, ölçe?in çok boyutlu yap?s?n? ortaya çıkarmak için Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) kullanılmış, ardından yap?n?n doğrulanması için Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) uygulanmıştır.

Bu analizler, ölçek maddelerinin hangi alt boyutlar altında toplandı??ı netleştirilmiştir ve ölçe?in kuramsal temellerle uyumlu, güçlü bir faktör yap?s?na sahip olduğunu göstermiştir. Faktör yap?s?,

ölçe?in Demokrasi ve Çokkültürlü E?itim bile?enlerini ayr? ve anlaml? birimler olarak ölçtü?ünü do?rulam??t?r.

Araç

Test Türü: Geli?tirme (Tutum ve Bilgi Düzeyi Ölçe?i)

Format: 5'li **Likert Ölçe?i**. Yan?t seçenekleri, kat?l?mc?lar?n maddelere ne ölçüde kat?ld???n? veya kat?lmad???n? (Kesinlikle Kat?l?yorum'dan Kesinlikle Kat?lm?yorum'a) yans?tacak ?ekilde düzenlenmi?tir.

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: E?itim Çal??anlar? (Ö?retmenler)

Ya? Grubu: Yeti?kin (Çal??an Ö?retmenler)

Popülasyon Detaylar?: ?lkokul kademesinde görev yapan ö?retmenler.

Test Metodolojisi: Ölçek, kat?l?mc?lar?n belirli ifade veya yarg?lara yönelik ki?isel tutumlar?n? derecelendirmelerini gerektiren kendine bildirim (self-report) yöntemine dayanmaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Tutum Ölçe?i,

Demokrasi,

Çokkültürlülük,

Ölçek Geli?tirme, E?itim Psikolojisi, Sosyal Müdahale Ara?t?rmas?.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: ORCID bilgisi kaynakta belirtilmemi?tir.

Kurum E-posta Adresleri: Sorumlu yazar için ileti?im adresi: toramanacademic@gmail.com

Yaz??ma Adresi: Yaz??ma adresi kaynakta belirtilmemi?tir, ancak sorumlu yazar Çetin Toraman'd?r.

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Test Y?I?: Ölçe?in geli?tirildi?i çal??ma 2015 y?I?nda yay?mlanm??t?r.

?zinler ve Ücret: Ticari olmayan akademik kullan?mlar için izinler genellikle sorumlu yazar (Çetin

Toraman) ile ileti?ime geçilerek al?nmal?d?r. Ölçe?in kullan?m ücreti hakk?nda bilgi, yazar?n e-posta adresi (toramanacademic@gmail.com) arac?l???yla edinilebilir.

Ölçe?in orijinal makalesi ve ek materyalleri a?a??daki ba?lant?larda mevcuttur:

Makale Linki: [Review of Research and Social Intervention, Vol 49, 2015](#)

Ölçe?in orijinal PDF ve DOCX dosyalar? a?a??daki ba?lant?lardan indirilebilir:

Orijinal PDF indirme ba?lant?s? (1): [demokrasi-ve-cokkulturlu-egitim-tutum-olcegi-cokkulturlu-egitim-kavram-haritasi-toad.pdf](#)

DOCX indirme ba?lant?s?: [demokrasi-ve-cokkulturlu-egitim-tutum-olcegi-cokkulturlu-egitim-kavram-haritasi-toad.docx](#)

Orijinal PDF indirme ba?lant?s? (2): [demokrasi-ve-cokkulturlu-egitim-tutum-olcegi-cokkulturlu-egitim-kavram-haritasi-toad.pdf](#)

Orijinal PDF indirme ba?lant?s? (3): [demokrasi-ve-cokkulturlu-egitim-tutum-olcegi-cokkulturlu-egitim-kavram-haritasi-toad.pdf](#)

Kaynaklar

Toraman, Ç., Acar, F., and Aydın, H. (2015). Primary school teachers' attitudes and knowledge levels on democracy and multicultural education: A scale development study. *Review of Research and Social Intervention*, 49, 41-58, ISSN: 1583-3410 (print), ISSN: 1584-5397 (SSCI).

Demokrasi ve Çokkültürlü E?itim Tutum Ölçe?i - Çokkültürlü E?itim Kavram Haritas? Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek maddeleri, orijinal çal??mada yer almas?na ra?men, bu veri giri?inde sa?lanmam??t?r. Maddeler, yukar?da listelenen orijinal makale ve PDF dokümanlar?nda bulunabilir ve akademik kullan?m için yazar?ndan izin al?nmas? tavsiye edilir.

Ölçek, 5'li Likert format?nda derecelendirilmi?tir.